

INDIAN CLASSICAL DANCE (THEORY)—I

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

Note : Attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each and the entire Section E consisting of 10 short answer type questions carrying 4 marks each.

SECTION-A

- I. Explain Nayika Bhedas in detail.
- II. Write about the role of Dance in Environment.

SECTION-B

- III. Write the life sketch and contribution of Shovana Narayan.
- IV. Describe the history of stage in different periods .

SECTION-C

- V. Write the following in Notation:

- (a) TISRAJATI PARAN in TEENTAAL
- (b) PAREMLU PARAN in TEENTAAL
- (c) UTHAAN in TEENTAAL.

- VI. Write one Amad, Paran, Chakkardar Paran, Tora and Kavita in Taal Dhamar.

SECTION-D

- VII. Differentiate between Teen Taal and Jhaptaal.
- VIII. Write Nagma and Kavita in Dhamar Taal.

SECTION-E

- IX. Answer the following in short:

(a) Any four institutes of Kathak.	(b) Dance and religion in short.
(c) Nayak Bhedas according to nature.	(d) Nritya Kram of Bharat Natyam.
(e) Main characteristic of Terratali.	(f) Tehai in Taal Dhamar
(g) Bols of Ada-Chautaal	(h) Instruments used with Manipuri.
(i) Four exponents of Kuchipudi.	(j) Tatkar in Dhamar Taal.

Punjabi Version

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4-4 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1. ਨਾਟਿਕਾ ਭੇਦਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਕਰੋ।
2. ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਨ੍ਰਿਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ - ਅ

3. ਸ਼ੇਵਣਾ ਨਾਰਾਇਣ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਦੇਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
4. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ - ਏ

5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਪੀਬੱਧ ਕਰੋ:

6. (a) ਤੀਨਤਾਲ ਵਿਚ ਤਿਸਰਜਾਤੀ ਪਰਨ (b) ਤੀਨਤਾਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿਮਲੂ ਪਰਨ (c) ਤੀਨਤਾਲ ਵਿਚ ਉਠਾਨ
ਧਮਾਰ ਤਾਲ ਵਿਚ ਆਮਦ, ਪਰਨ, ਚੱਕਰਦਾਰ ਪਰਨ, ਤੋੜਾ ਅਤੇ ਕਵਿਤ ਲਿਖਿਓ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - ਸ

7. ਤੀਨਤਾਲ ਅਤੇ ਝਪਤਾਲ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
8. ਧਮਾਰ ਤਾਲ ਵਿਚ ਨਗਮਾ ਅਤੇ ਕਵਿਤ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ - ਹ

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :

(a) ਕਥਕ ਦੇ ਚਾਰ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ।	(b) ਨ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਆਖਿਆ।
(c) ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਇਕ ਭੇਦ।	(d) ਭਰਤ ਨਾਟਿਯਮ ਦਾ ਨ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਮ।
(e) ਤੋਰਾਤਾਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ।	(f) ਧਮਾਰ ਤਾਲ ਵਿਚ ਤਿਹਾਈ।
(g) ਆੜਾ-ਚੌਤਾਲ ਦੇ ਬੋਲ।	(h) ਮਨੀਪੁਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼।
(i) ਕੁਚੀਪੁਡੀ ਦੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਲਾਕਾਰ।	(j) ਧਮਾਰ ਤਾਲ ਦੀ ਤੱਤਕਾਰ।